



**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske
za period 01.01 - 31.12.2022. godine**

Broj: RV016-23

Banja Luka, 12.05.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	11
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	11
	6.1.1. Prihodi i primici.....	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	16
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	16
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	16
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	17
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	18
	6.3. Vanbilansna evidencija	18
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2022. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2022. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen shodno odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer u komisiji za popis su imenovana lica koja su materijalno zadužena i koja vode evidenciju o promjenama na imovini, stvarno stanje nije utvrđeno na osnovu eksterne potvrde salda potraživanja i obaveza i izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza. Takođe, odluka o postupku i proceduri usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem je donesena nakon sačinjavanja finansijskih izvještaja, što nije u skladu sa članom 24. istog pravilnika i članom

15. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Grantovi i obaveze za grantove su potcijenjeni u iznosu od 196.300 KM, jer rashodi i obaveze za dio dodijeljenih grantova u turizmu nisu priznati i evidentirani, što nije u skladu sa članom 82. i 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.5. ovog Izvještaja:

Obrazloženja uz finansijske izvještaje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske ne sadrže objelodanjivanja shodno zahtjevima MRS-JS 12 - Zalihe i MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim

nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.05.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske za 2022. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske.

Banja Luka, 12.05.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, izvještavanje i rokovi za izvršenje popisa vrše u skladu sa članom 14., 17., 18., 20. i 24. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i članom 15. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 2) rashodi i obaveze za grantove priznaju i evidentiraju na obračunskom osnovu u periodu u kome je obaveza nastala, shodno članu 82. i 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 3) evidentiranje rashoda koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju različitim ili istim nivoima vlasti (transferi po osnovu projekata) vrši shodno članu 94. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 4) knjigovodstvene isprave i dokumentacija u vezi sa poslovnim događajem knjigovodstvu dostavlja odmah nakon izrade, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala u skladu sa članom 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 5) u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade Republike Srpske, učešće u kapitalu privrednog društva „Andrićgrad“ d.o.o Višegrad jedinstveno iskaže u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 42);
- 6) objelodanjuju informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini, knjigovodstvenim vrijednostima sadržanim u različitim vrstama zaliha, obimu promjena na zalihama i korišćeni metod obračuna troškova zaliha prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105), MRS-JS 12 - Zalihe (paragraf 47 i 48) i članu 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) Nacrt kadrovskog plana dostavlja Ministarstvu finansija Republike Srpske istovremeno sa budžetskim zahtjevom shodno članu 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave;
- 2) dodjela namjenskih sredstava za razvoj turizma vrši u skladu sa Uredbom o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske, poglavlje II član 13-14, poglavlje III član 16-27, 32-33, poglavlje IV član 39-49, poglavlje VI član 54-55 i 60-64 ;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o izvršenju budžeta za 2022. godinu, Odluka o usvajanju budžeta za 2022. godinu, Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2022. godinu i Odluka o usvajanju drugog rebalansa budžeta za 2022. godinu;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11;
- Zakon o računovodstvu i reviziji;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o interventnim nabavkama;
- Zakon o turizmu;
- Zakon o trgovini;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o radu, član 1-65; član 120-127; član 170-171; član 205-208;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uredba o načinu i postupku dodjele turističkih vaučera;
- Uredba o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada i
- Odluka o najnižoj plati za 2022. godine.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Ministarstvo trgovine i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo) u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 i 132/22) vrši upravne i stručne poslove koji se odnose na promet roba i usluga u zemlji, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, snabdjevenost tržišta, turizam i ugostiteljstvo, opštu turističku informativno-propagadnu djelatnost i drugo, kako je propisano članom 24. pomenutog zakona.

Pod nadležnošću Ministarstva nalaze se Republička direkcija za promet naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: Direkcija) i Turistička organizacija Republike Srpske (u daljem tekstu: Turistička organizacija). Ministarstvo sastavlja zbirni finansijski izvještaj za Ministarstvo sa Direkcijom i Turističkom organizacijom.

Predmet revizije su pojedinačni finansijski izvještaji Ministarstva, gdje osim opšteg fonda 01 (budžet u užem smislu) nije bilo iskazivanja na drugim fondovima. Finansijsko poslovanje Ministarstva se obavlja preko jedinstvenog računa trezora putem direktne konekcije sa trezorom. Sredstva za finansiranje rada i programskih aktivnosti se obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske.

Na dostavljen Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Ministarstva za 2021. godinu u kojoj je dato pet preporuka, od toga tri za finansijske izvještaje i dvije za usklađenost. Ministarstvo je dostavilo Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske, odgovor u kojem iznosi radnje koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju za period 01.01-31.12.2021. godine, u roku propisanom članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14). Od pet preporuka koje su date Ministarstvu, provedene su dvije preporuke, djelimično je provedena preporuka vezana za klasifikaciju transfera (tačka 6.1.2.1. izvještaja), a nisu provedene preporuke vezane za dostavljanje kadrovskog plana (tačka 5. izvještaja) i objelodanjivanje informacija o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini (tačka 6.5. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/18, 103/18, 6/20 i 99/22) uređena je unutrašnja organizacija, organizacione jedinice i djelokrug poslova i zadataka, sistematizacija radnih mjesta, organizacioni dijagram, ukupan broj i nazivi radnih mjesta, opis poslova sa potrebnim brojem izvršilaca, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i dr. Pravilnikom su, pored ministra, sistematizovana 72 radna mjesta za 99 izvršilaca, a na dan 31.12.2022. godine bilo je zaposleno 74 izvršilaca uključujući ministra, od čega 70 na neodređeno i 4 na određeno.

Pored Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sistem internih kontrola je uređen Pravilnikom o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima, Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila, Pravilnikom o javnim nabavkama, Pravilnikom o postupku i načinu ostvarivanja prava zaposlenih u Ministarstvu na isplatu posebnih naknada i prava na plaćeno i neplaćeno odsustvo i Pravilnikom o načinu i korištenju sredstava reprezentacije.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđene su neusklađenosti sa članom 14., 17., 18. i 20. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer u komisiji za popis su imenovana lica koja su materijalno zadužena i koja vode evidenciju o promjenama na imovini odnosno zalihama, komisija za popis nije utvrdila stvarno stanje na osnovu eksterne potvrde salda potraživanja i obaveza za grantove, subvencije i ostale obaveze, popisne liste nisu ovjerene od strane odgovornog lica uz navođenje tačnog datuma njihovog prijema i nisu sačinjene u dva primjerka, komisija za popis nije sačinila plan rada i izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza. Odluka o usvajanju Elaborata o popisu osnovnih sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2022. godine je donesena 17.03.2023. godine, čime je odluka o postupku i proceduri usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem donesena nakon sačinjavanja finansijskih izvještaja, što nije u skladu sa članom 24. navedenog pravilnika i članom 15. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18).

Na osnovu Zakona o interventnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/17) i Odluke kojom je proglašeno postojanje ozbiljnih poremećaja na tržištu usljed virusa korona („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/20), Vlada Republike Srpske je donijela Zaključak dana 3.3.2022. godine kojim je zadužila Ministarstvo da u koordinaciji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske po hitnom postupku izvrši nabavke i obezbijedi skladištenje robnih rezervi. Ministarstvo je u toku 2022. godine nabavilo robe i obezbijedilo usluge skladištenja u vrijednosti od 16.408.872 KM (tačka 4. izvještaja). Ministarstvo je vršilo evidentiranje nabavljenih robnih rezervi na svom organizacionom kodu (tačka 6.2.1.2 izvještaja), a plaćanje je vršeno sa organizacionog koda Kompenzacionog fonda Republike Srpske.

Takođe, Upravni odbor Kompenzacionog fonda Republike Srpske je odobrio finansijsku pomoć javnim kuhinjama dana 27.12.2022. godine u vrijednosti od 150.000 KM, a na osnovu Informacije Ministarstva o realizaciji i raspodjeli sredstava pomoći javnim kuhinjama.

Vlada Republike Srpske je donijela Uredbu o načinu i postupku dodjele turističkih vaučera („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/22) kojom je uređen način i postupak dodjele turističkih vaučera građanima Republike Srpske za subvencionisano korišćenje ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima, a s ciljem razvoja domaćeg turizma i saniranje štete turističkim subjektima izazvane pandemijom virusa korona. Ministarstvo je posredstvom elektronskog sistema „eVaucer“ građanima Republike Srpske u periodu od 01.07.2022 do 30.10.2022. godine odobrilo 18.915 turističkih vaučera od čega je iskorišteno 18.508 vaučera. Ministarstvo je u toku 2022. godine za poslovne subjekte koji ispunjavaju uslove za refundaciju po osnovu iskorištenih turističkih vaučera donijelo Prijedlog u iznosu od 1.840.096 KM koje je na mjesečnom nivou dostavljalo Kompenzacionom fondu Republike Srpske. Sve isplate po navedenim osnovama su vršene sa organizacionog koda Kompenzacionog fonda Republike Srpske.

Vlada Republike Srpske je usvojila Strategiju razvoja trgovine Republike Srpske za period 2022–2028 godine na prijedlog Ministarstva, a koja predstavlja strateški dokument na osnovu kojeg Ministarstvo provodi definisane aktivnosti u cilju ostvarenja strateških ciljeva unapređenja zakonodavnog i institucionalnog okvira trgovinskog sektora, unapređenja konkurentnosti domaćih proizvoda i razvoj potencijala domaće trgovine i unapređenje zaštite potrošača.

Ministarstvo je zaprimilo inicijativu za dodjelu koncesije u oblasti turizma u oktobru 2022. godine za koju je u toku postupak prikupljanja mišljenja Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Prvobranilaštva Republike Srpske i Grada Banja Luka. Početkom 2022. godine tri inicijative za dodjelu koncesija u oblasti turizma su okončane odbacivanjem ili odbijanjem inicijative.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Ministarstvo je sačinilo godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Planom rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2023. godinu predviđeno je sastavljanje knjige poslovnih procesa, kao i izrada registra rizika u skladu sa članom 31. i 33. Uputstva o načinu uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u tačkama 5, 6.1.2.1, 6.2.1.2, 6.2.2. i 6.5. ovog izvještaja.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, izvještavanje i rokovi za izvršenje popisa vrše u skladu sa članom 14., 17., 18., 20. i 24. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i članom 15. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

4. Nabavke

Ministarstvo je Planom javnih nabavki i izmjenama za 2022. godinu planiralo nabavke ukupne vrijednosti od 243.863 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: bez PDV-a). Prema izvještaju o realizaciji u toku godine provedene su javne nabavke u vrijednosti od 211.337 KM (21 direktna sporazuma, četiri konkurentna zahtjeva za dostavu ponuda i jedan otvoreni postupak). Nabavke se odnose na nabavku goriva, kancelarijskog materijala, kompjuterskog materijala, održavanje vozila, informacionog sistema, usluge štampanja i drugo.

Takođe, Ministarstvo je provodilo interventne nabavke po zaključcima Vlade Republike Srpske koje su finansirane iz Kompenzacionog fonda Republike Srpske, a vršene po procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama. Ministarstvo nije planiralo provođenje interventnih nabavki robnih rezervi, već je iste pokretalo posebnim odlukama, a na osnovu zaključaka Vlade Republike Srpske.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je pet postupaka ukupne vrijednosti 131.246 KM (54% realizacije) za potrebe Ministarstva i osam postupaka za potrebe robnih rezervi ukupne vrijednosti 7.807.281 KM (55% realizacije).

Za potrebe Ministarstva, zaključeni su ugovori nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda za nabavku goriva (22.872 KM), usluge štampanja (41.872 KM),

održavanja i popravke automobila (12.820 KM), otvorenog postupka za održavanje informacionog sistema (51.282 KM) i direktnog sporazumi za izradu softvera za osnovna sredstva (2.400 KM).

Na osnovu zaključaka Vlade Republike Srpske, Ministarstvo je zaduženo da u koordinaciji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske po hitnom postupku izvrši nabavke i obezbijede skladištenje za potrebe robnih rezervi i to dizel goriva, merkantilne pšenice, jestivog ulja, mlijeka u prahu, šećera, riže, soli i konzervi hrane.

U vezi nabavki koje se odnose na robne rezerve, Ministarstvo je provelo 21 postupak ukupne vrijednosti 14.200.752 KM bez PDV-a od toga 13 pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja za nabavku roba (14.002.065 KM), sedam postupaka za usluge iz kategorije koje se dodjeljuju u skladu sa članom 8. odnosno aneksa II dio B (193.463 KM) i jednim direktnim sporazumom (5.224 KM). Ministarstvo je nabavilo i uskladištilo 15.500 tona merkantilne pšenice, 190.000 kg šećera, 290.000 litara jestivog ulja, konzervisane hrane (50.519 komada pasulja, 12.500 komada graška, 16.096 komada đuveča, 130.000 komada kokošijih pašteta, 90.000 komada jetrenih pašteta, 170.000 komada ribljih pašteta, 250.000 komada goveđih narezaka i 190.000 komada mesnih narezaka).

Revizijom su obuhvaćeni pregovarački postupci bez objave obavještenja za nabavku i skladištenje 2.000 tona merkantilne pšenice u vrijednosti od 1.401.000 KM, 3.000 tona merkantilne pšenice u vrijednosti od 2.109.000 KM i 4.500 tona merkantilne pšenice u vrijednosti od 3.246.750 KM, zatim nabavku i skladištenje konzervisane hrane (pasulj) u vrijednosti od 140.936 KM, mesnih konzervi u vrijednosti od 600.700 KM, konzervi povrća u vrijednosti od 290.391 KM. Takođe, obuhvaćena su dva postupka po procedurama aneksa II dio B i to za skladištenje konzervisanog povrća u vrijednosti od 4.824 KM i skladištenje konzervi mesa u vrijednosti od 13.680 KM.

Ministarstvo je poništilo pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku 700.000 litara dizel goriva, jer cijena dostavljene ponude je bila znatno viša od procijenjene vrijednosti. Takođe, Ministarstvo je nakon ispitivanja tržišta utvrdilo da se mlijeko u prahu i riža ne mogu obezbijediti u traženim količinama te se postupci nisu provodili.

Kod revizijom obuhvaćenih nabavki za potrebe Ministarstva i robnih rezervi, nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Ministarstvo je pripremu i izradu budžetskog zahtjeva za 2022. godinu vršilo u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija Republike Srpske u formatu programskog budžetiranja.

Ministarstvo nije uz budžetski zahtjev dostavilo Nacrt kadrovskog plana za 2022. godinu (dostavljen 01.02.2022 godine), što nije u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 43/09), ali je Ministarstvo finansija na isti dalo saglasnost.

Odlukom o usvajanju budžeta za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/21), ministarstvu je odobren budžetski okvir u iznosu od 6.196.700 KM.

Odlukom o usvajanju drugog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 106/22) ministarstvu je odobren budžetski okvir u iznosu od 7.556.200 KM i to za lična primanja zaposlenih (2.681.000 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (330.000 KM), subvencije (1.450.000 KM), grantove (1.150.000 KM), transfere (1.700.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (12.000 KM), izdatke za finansijsku imovinu (200.000) i ostale izdatke (33.200 KM).

Poslije drugog rebalansa budžeta izvršeno je šest realokacija u iznosu od 2.039.000 KM i to jedna po rješenju Vlade Republike Srpske (2.000.000 KM) i pet po rješenjima ministra

(39.000 KM) u skladu sa članom 8. i 13. Zakona o izvršenju budžeta za 2022. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/22, 53/22 i 106/22).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se Nacrt kadrovskog plana dostavlja Ministarstvu finansija Republike Srpske istovremeno sa budžetskim zahtjevom shodno članu 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave.

6. Finansijski izvještaji

Ministarstvo ima status budžetskog korisnika i izvještavanje vrši u skladu sa članom 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22). Ministarstvo je sačinilo propisane obrasce godišnjih izvještaja Obrazac 2.01 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Budžetski rashodi i izdaci za 2022. godinu (bez rashoda obračunskog karaktera) iskazani su u iznosu od 9.276.735 KM, što je 23% više u odnosu na budžetski okvir, a pokriveni su dozvoljenim realokacijama (tačka 5. izvještaja). Budžetski prihodi i primici se ne planiraju, a iskazani su u ukupnom iznosu od 121.655 KM (bez prihoda obračunskog karaktera).

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 118.684 KM, a odnose se na prihode (98.779 KM) i na primitke (19.905 KM). Svi prihodi i primici su iskazani na fondu 01 (opšti fond).

Prihodi se odnose na neporeske prihode (101.749 KM) i prihode obračunskog karaktera u negativnom iznosu (2.971 KM).

Neporeske prihode čine prihodi od zakupa i rente (2.880 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (89.380 KM) i ostali neporeski prihodi (9.489 KM).

Prihodi od zakupa i rente odnose se na prihode od zakupa zemljišta u svojini Republike Srpske. Prihodi od pružanja javnih usluga se odnose na naplate republičke administrativne takse po raznim osnovama i to za izdavanje odobrenja obavljanja djelatnosti trgovine, izdavanje certifikata za obavljanje špediterskih djelatnosti i drugo.

Ostali neporeski prihodi se odnose najvećim dijelom na naplaćene prihode po osnovu presuda prema kojima su korisnici grantova izvršili povrat sredstava Ministarstvu po osnovu ugovora o finansiranju dodijeljenog granta, a koji nisu opravdani.

Prihode obračunskog karaktera čine ostali prihodi obračunskog karaktera koji su iskazani u negativnom iznosu od 2.971 KM, a najvećim dijelom po osnovu povrata neopravdanih sredstava granta. Navedeni prihodi su evidentirani u negativnom iznosu u skladu sa članom 106. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Primici se odnose na ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (19.905 KM), a koji su ostvareni po osnovu refundacije porodijskog odsustva od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 10.848.982 KM, a čine ih tekući rashodi, rashodi obračunskog karaktera, transferi između i unutar jedinica vlasti i izdaci. Svi rashodi i izdaci su iskazani na fondu 01 (opšti fond). Prema nalazu revizije ukupni rashodi i izdaci su potcijenjeni za iznos od 196.300 KM.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 7.341.430 KM, a čine ih rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, subvencije i grantovi.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u ukupnom iznosu od 2.670.912 KM. Čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (2.464.344 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (119.346 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (52.762 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (34.460 KM).

Bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja odnose se najvećim dijelom na rashode za prevoz na posao i sa posla (39.876 KM), naknade za posebne rezultate u radu (6.896 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (11.211 KM), doprinose za dobrovoljno penzijsko osiguranje (17.400 KM) i ostale nagrade (22.770 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se najvećim dijelom na otpremnine po kolektivnom ugovoru (14.798 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (8.482 KM) i novčane pomoći u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (7.670 KM).

Ministarstvo je izvršilo obračun i isplatu ličnih primanja zaposlenima u skladu sa propisima koja regulišu oblast ličnih primanja u javnom sektoru.

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 284.318 KM, a čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, rashodi za režijski materijal, rashodi za tekuće održavanje, rashodi po osnovu putovanja i smještaja, rashodi za stručne usluge i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 29.806 KM, a čine ih rashodi za usluge korišćenja fiksnih telefona (7.837 KM), mobilnih telefona (12.027 KM) i poštanske usluge (9.941 KM). Ministar je donio rješenja kojima se utvrđuju limiti za troškove korišćenja mobilnih telefona.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 14.720 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za kompjuterski materijal (5.924 KM), obrasce i papir (2.260 KM), registratore i fascikle (1.733 KM) i dnevnu štampu (1.137 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 15.893 KM i u potpunosti se odnose na rashode za tekuće održavanje prevoznih sredstava.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 55.054 KM i odnose se na rashode po osnovu službenog putovanja u zemlji (10.410 KM), po osnovu službenog putovanja u inostranstvu (1.729 KM) i utroška nafte i naftnih derivata (42.914 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 41.034 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge održavanja računarskih programa (17.324 KM), održavanja računara i biro opreme (4.499 KM) i održavanje licenci (2.654 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 127.811 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu (19.384 KM), rashode po osnovu organizacije prijema, manifestacija i sl. (23.924 KM) i ostali nepomenuti rashodi (72.282 KM).

Ostali nepomenuti rashodi najvećim dijelom se odnose na troškove u vezi realizacije projekta „Naše je bolje“ u iznosu od 66.950 KM.

Subvencije su iskazane u iznosu od 3.450.000 KM, a odnose se na date subvencije Olimpijskom centru Jahorina a.d. po Zaključku Vlade Republike Srpske, od 16.7.2020. godine, kojim je definisano da će Vlada Republike Srpske u periodu od 2021. godine do 2029. godine na godišnjem nivou obezbijediti 1.450.000 KM budžetskih sredstava radi finansiranja aktivnosti Olimpijskog centra i Zaključku Vlade Republike Srpske od 28.12.2022. godine za finansiranje tekućeg poslovanja Olimpijskog centra Jahorina a.d. u iznosu od 2.000.000 KM.

Zaključen je ugovor o subvenciji između Olimpijskog centra Jahorina a.d. i Ministarstva u cilju realizacije Zaključka Vlade Republike Srpske od 16.7.2020. godine u vrijednosti od 1.450.000 KM, a što je uplaćeno u istom iznosu prema Odlukama Vlade Republike Srpske. Navedenim ugovorom je definisano da će korisnik subvencije sprovoditi procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, dostaviti izvještaj o utrošku sredstava 60 dana od datuma zadnje tranše, a kao instrument obezbjeđenja dostaviti blanko potpisanu mjenicu. Izvještaj o utrošku sredstava je dostavljen u toku 2023. godine.

Olimpijski centar Jahorina a.d. je uputio zahtjev za finansijsku pomoć 26.12.2022. godine Ministarstvu u kojem navodi da zbog neobično visokih temperatura trpi ogromne gubitke i nema očekivane prilive iz poslovanja. Vlada Republike Srpske je donijela Zaključak 28.12.2022. godine na osnovu kojeg je zaključen ugovor o subvenciji između Olimpijskog centra Jahorina a.d. i Ministarstva u vrijednosti od 2.000.000 KM. Sredstva subvencije su isplaćena u navedenom iznosu prema Odluci Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 132/22).

Grantovi su iskazani u iznosu od 936.200 KM i u potpunosti se odnose na grantove u zemlji. Grantovi se odnose na tekući grant za zaštitu potrošača (90.000 KM), tekući grant za razvoj turizma u Republici Srpskoj (177.100) i kapitalni grant za razvoj turizma (669.100 KM). Ministarstvo je po javnom pozivu za projekte u turizmu dodijelilo sredstva institucijama (jedinicama lokalne samouprave i budžetskim korisnicima) koje su u trezorskom sistemu poslovanja u ukupnom iznosu od 85.000 KM. Navedeni iznos sredstava je planiran i evidentiran u okviru tekućih i kapitalnih grantova. Prema računovodstvenim politikama za budžetske korisnike doznaka navedenih sredstava predstavlja rashode koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju različitim ili istim nivoima vlasti (transfer) shodno članu 94. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Grantovi i obaveze za grantove su potcijenjeni u iznosu od 196.300 KM, jer rashodi i obaveze po osnovu 22 dodijeljena granta u turizmu nisu priznati i evidentirani, a za koje je Ministarstvo zaključilo Ugovore o finansiranju sa korisnicima sredstava granta, što nije u skladu sa članom 82. i 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, kojim je propisano da se rashodi priznaju na obračunskoj osnovi, u periodu kad je obaveza nastala bez obzira da li je izvršeno plaćanje.

Prema Uredbi o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/18, 49/20, 114/21 i 82/22) u toku 2022. godine raspisan je javni konkurs za finansiranje projekata u oblasti turizma i ugostiteljstva. Od ukupno pristiglih 253 prijave, sredstva kapitalnog granta po konkursu odobrena su za 108 podnosioca prijava za finansiranje turističke infrastrukture u iznosu od 801.500 KM. Najveći dio sredstava su odobreni „Maxim del“-Petrović Goran s.p. (12.000 KM), Etno selo „Kumovi konaci“ (12.000 KM), Studentski centar „Nikola Tesla“ (10.000 KM) i JU Nacionalni park „Kozara“ (8.000 KM).

Komisija za sprovođenje postupka dodjele namjenskih sredstava granta je sačinila zapisnik u vidu tabelarnog pregleda koji ne sadrži informacije o ispunjenosti formalnih, opštih i posebnih uslova za ostvarivanje prava na dodjelu namjenskih sredstva, prijedlog ministru za odbacivanje ili odbijanje prijave kao ni druge podatke od značaja za postupak dodjele namjenskih sredstava, što nije u skladu sa članom 8. stav (7) i članom 13. stav (2) tačka 3) Uredbe o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma.

Po osnovu zaključaka Vlade Republike Srpske dodijeljena su sredstva granta za podržavanje manifestacija i to UG „Ferijalni savez Republike Srpske“ za organizaciju festivala za mlade „OK fest“ (30.000 KM) i JU „Kulturni centar Trebinje“ za organizaciju „Trebinje džez festival“ (20.000 KM).

Prema dostavljenim projektnim prijedlozima dodijeljena su sredstva grantova po osnovu Rješenja ministra u iznosu do 5.000 KM za 53 korisnika i to za održavanje i promociju događaja turističkog karaktera, izgradnju određenih smještajnih kapaciteta, rekonstrukciju ugostiteljskih objekata i drugo.

Grantovi za zaštitu potrošača su dodijeljeni nakon sprovedenog konkursa (42.000 KM) dok su preostala sredstva dodijeljena za sufinansiranje režijskih i materijalnih troškova udruženjima za zaštitu potrošača. Najveći dio sredstava dodijeljen je Udruženju potrošača „Reakcija“ (10.300 KM), Centru za afirmaciju mladih (10.100 KM), Udruženju građana Ženski interaktivni ruralni centar „Žir“ (9.900KM) i Udruženju potrošača „Zvono“ (9.500 KM).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

-rashodi i obaveze za grantove priznaju i evidentiraju na obračunskom osnovu u periodu u kome je obaveza nastala, shodno članu 82. i 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;

-evidentiranje rashoda koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju različitim ili istim nivoima vlasti (transferi po osnovu projekata) vrši shodno članu 94. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;

-dodjela namjenskih sredstava za razvoj turizma vrši u skladu sa Uredbom o uslovima i kriterijumima za dodjelu namjenskih sredstava za razvoj turizma.

6.1.2.2. Transferi

Transferi unutar iste jedinice vlasti iskazani su u iznosu od 1.700.00 KM, a odnose se na transfere prema Direkciji (250.000 KM), Turističkoj organizaciji (650.000 KM) i predstavništvu Republike Srpske u Ruskoj Federaciji (800.000 KM) za promociju turističkih potencijala Republike Srpske na ruskom tržištu koji je isplaćen po osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske od 24.2.2022. godine.

6.1.2.3. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 1.572.247 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće (5.675 KM), rashode po osnovu amortizacije (162.888 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (5.261 KM), date pomoći u naturi (1.398.472 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (151 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije čine najviše rashodi po osnovu amortizacije nematerijalne imovine (126.500 KM), poslovnih prostora (5.096 KM), prevoznih sredstava (16.339 KM), kancelarijske opreme (1.195 KM), komunikacione i računarske opreme (13.368 KM) i drugo.

Kod obračuna amortizacije primjenjene su amortizacione stope u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u potpunosti se odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja.

Date pomoći u naturi odnose se na robne rezerve date humanitarnim organizacijama, Crvenom krstu Republike Srpske, javnim kuhinjama i centrima za socijalni rad kao pomoć stanovnicima, a prema zaključcima Vlade Republike Srpske.

Ministarstvo je obračunavalo troškove zaliha korišćenjem FIFO metoda „prvog ulaza – prvog izlaza“ u skladu sa MRS–JS 12 - Zalihe (paragrafom 35). Date pomoći u naturi su manje iskazane za iznos od 3.339 KM za koliko su više iskazane zalihe, jer navedeni izlaz sa skladišta po osnovu isporuka roba je evidentiran u januaru 2023. godine zbog kašnjenja u dostavljanju dokumentacije u odjeljenje za računovodstveno finansijske poslove, što nije u skladu sa članom 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Dokumentacija o zalihama nije se blagovremeno dostavljala iz odjeljenja za interventne nabavke u odjeljenje za računovodstveno finansijske poslove, a navedenim članom pravilnika je propisano da lica koja vrše prijem knjigovodstvenih isprava dužna su da potpisanu ispravu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalim poslovnim događajem knjigovodstvu dostave odmah nakon izrade, odnosno prijema, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala.

Kao posljedica navedenog, analitičke evidencije zaliha nisu bile ažurne za pojedine vrste roba. Nepravilnosti evidentiranja zaliha su otklonjene u toku revizije, shodno tome nije data preporuka u vezi pomoćne evidencije zaliha.

Ostali rashodi obračunskog karaktera u potpunosti se odnose na gubitke po osnovu rashodovanja imovine.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se knjigovodstvene isprave i dokumentacija u vezi sa poslovnim događajem knjigovodstvu dostavlja odmah nakon izrade, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promjena nastala u skladu sa članom 5. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2.4. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 235.305 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu, izdaci za finansijsku imovinu i ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 10.575 KM, a čine ih izdaci za nabavku postrojenja i opreme (4.900 KM) i izdaci za zalihe materijala roba i sitnog inventara (5.675 KM).

Izdaci za finansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 200.000 KM, a čine ih u potpunosti izdaci za akcije i učešća u kapitalu. Ministarstvo je evidentiralo izdatke za akcije i učešća u kapitalu po osnovu izvršene uplate dodatnog uloga u novcu na ime povećanja kapitala društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad, a na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske (tačka 6.2.2. izvještaja).

Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 24.730 KM, a odnose se na izdatke za naknade plata za porodijsko odsustvo (16.414 KM) i za naknadu plate za vrijeme bolovanja (8.175 KM) koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Ukupna imovina na dan 31.12.2022. godine iskazana je u bruto vrijednosti od 15.935.896 KM, ispravke vrijednosti od 618.691 KM i neto vrijednosti od 15.317.205 KM. Navedenu imovinu čine nefinansijska i finansijska imovina. Ukupne obaveze iskazane su u iznosu od 4.351.679 KM, a izvori sredstava u iznosu od 735 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u iznosu od 15.669.410 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 576.645 KM i neto vrijednosti 15.092.765 KM, a odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine zgrade i objekti, postrojenja i oprema, nematerijalna proizvedena imovina i dragocjenosti.

Zgrade i objekti iskazani su u iznosu od 253.636 KM, a odnose se na poslovni prostor u Banjoj Luci koji koristi Javno preduzeće Robne rezerve Republike Srpske u stečaju i Odjeljenje za interventne nabavke.

Postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 49.427 KM, a najviše ih čine motorna vozila (23.032 KM), računarska i ostala komunikaciona oprema (21.487 KM).

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 378.600 KM, a najvećim dijelom se odnosi na aplikativni softver za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim stanicama u Republici Srpskoj.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 5.020 KM i odnose se na umjetnička djela slike i fotografije, koje se nalaze u prostorijama Ministarstva.

6.2.1.2. Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 14.406.082 KM i u potpunosti se odnose na strateške zalihe. Strateške zalihe najvećim dijelom čine zalihe merkantilne pšenice (10.994.923 KM), pšeničnog brašna (600.971 KM), jestivog suncokretovog ulja (1.081.670 KM), kristalnog šećera (262.978 KM), kuhinjske soli (78.456 KM), konzervi goveđih narezaka (346.148 KM), konzervi mesnih narezaka (242.042 KM), konzervi pasulja (210.953 KM), konzervi graška (76.689 KM) đuveča (98.533 KM), riblje paštete (200.255 KM) o čemu je Ministarstvo uspostavilo pomoćnu knjigu zaliha (robno-materijalno knjigovodstvo).

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 266.486 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 42.046 KM i neto vrijednosti 224.440 KM, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 220.000 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 20.000 KM i neto vrijednosti 200.000 KM, a čine je akcije i učešća u kapitalu kod Javnog preduzeća Robne rezerve Republike Srpske (20.000 KM) i privrednog društva „Andrićgrad“ d.o.o Višegrad (200.000 KM).

Ministarstvo je korigovalo vrijednost ulaganja u Javnom preduzeću Robne rezerve Republike Srpske zbog stečajnog postupka.

Po osnovu Odluke Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 62/22) u poslovnim evidencijama Ministarstva izvršeno je evidentiranje dodatnog uloga u novcu u iznosu od 200.000 KM na ime povećanja kapitala društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad. Istom Odlukom zadužen je predstavnik Vlade Republike Srpske u Skupštini „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad da preduzme aktivnosti na verifikaciji svih dosadašnjih ulaganja Vlade Republike Srpske u „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad radi povećanja osnovnog kapitala Društva.

Evidentiranje uloga u novcu na ime povećanja kapitala društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad su vršena u ranijem periodu na organizacionom kodu Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske, te evidentiranjem dodatnog uloga na organizacionom kodu Ministarstvu nije obezbjeđena dosljednost u prezentaciji prema MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 42), koji propisuje da prezentacija i klasifikacija stavki u finansijskim izvještajima treba da ostane ista od jednog do drugog perioda.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je bruto vrijednosti 45.302 KM, ispravke vrijednosti 17.639 KM i neto vrijednosti 27.663 KM, a čine ih kratkoročna potraživanja (11.500 KM), kratkoročna razgraničenja (2.515 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (10.335 KM).

Kratkoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih (474 KM) i ostala kratkoročna potraživanja u zemlji (11.116 KM) koja se odnose na potraživanja po osnovu neopravdanih grantova.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknadu plata za mjesec decembar 2022. godine za vrijeme porodiljskog odsustva i za vrijeme bolovanja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti odnose se na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za dječiju zaštitu.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade Republike Srpske, učešća u kapitalu privrednog društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad jedinstveno iskaže u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 42).

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 4.351.679 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja. Prema nalazu revizije obaveze i razgraničenja su potcijenjena u iznosu od 196.300 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja, obaveze za grantove i subvencije, kratkoročna rezervisanja i razgraničenja i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 257.588 KM, a čine ih obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (224.405 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (33.183 KM) za decembar 2022. godine.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 2.356.675 KM, a odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (47.207 KM), obaveze prema fizičkim licima (9.468 KM) i ostale obaveze (2.300.000 KM).

Ostale obaveze se odnose na evidentiranu obavezu u glavnoj knjizi trezora prema fondovima (Akcijском fondu, Fondu za restituciju i PREF-u) srazmjerno njihovom akcijskom učešću u višku likvidacione mase „Energoinvest“ a.d. u likvidaciji Istočno Sarajevo i po tom osnovu izvršene uplate. Izmirenje navedenih obaveza je planirano Odlukom o usvajanju Budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22) na ostalim izdacima Ministarstva.

Obaveze za subvencije i grantove iskazane su u iznosu od 1.463.300 KM, a odnose se na obaveze za subvencije (725.000 KM) i obaveze za grantove (738.300 KM). Obaveze za grantove su potcijenjene u iznosu od 196.300 KM, jer rashodi i obaveze za grantove nisu evidentirani (tačka 6.1.2.2. izvještaja).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazane su u iznosu od 274.600 KM, i u cjelosti se odnose na obaveze prema Turističkoj organizaciji Republike Srpske.

Ministarstvo je do isteka roka za izradu i sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirilo obaveze u iznosu od 2.008.771 KM.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 735 KM, a odnose se na rezerve po osnovu revalorizacije. Rezerve po osnovu revalorizacije su formirane primjenom revalorizacionog modela vrednovanja na nematerijalnu proizvedenu imovinu i opremu u 2018. godini i 2022. godini, gdje su procjene uknjižene u korist revalorizacionih rezervi.

6.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u ukupnom iznosu od po 20.240.916 KM, a odnose se na primljene mjenice kao sredstvo obezbjeđenja za izvršenje ugovorenih obaveza, izdate od strane korisnika sredstava granta za razvoj turizma, korisnika subvencija i dobavljača roba i usluga skladištenja.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2022. godinu navedeno je da se na dan 31.12.2022. godine protiv Ministarstva vodi 31 sudski postupak u vrijednosti od 6.083.319 KM (bez obračunatih zatezних kamata), a da Ministarstvo vodi 39 sudskih sporova prema fizičkim i pravnim licima u iznosu od 930.386 KM (bez obračunatih zatezних kamata).

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjene su potencijalne obaveze u većem iznosu od 20.789 KM (po osnovu izvršnih pravosnažnih rješenja), kao i potencijalna imovina u većem iznosu od 53.002 KM (po osnovu sudskih presuda).

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Ministarstva sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Ministarstvu, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Pisana Obrazloženja pružaju i dodatne informacije prezentovane u Pregledu planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te Pregledu imovine, obaveza i izvora.

Međutim, objelodanjene informacije o vrijednosti potencijalnih obaveza i potencijalne imovine nisu u potpunosti objelodanjene u skladu sa članom 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i paragrafom 18, 100. i 105. MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (tačka 6.4. izvještaja). Ministarstvo nije objelodanilo korišćeni metod obračuna troškova i informacije o knjigovodstvenim vrijednostima sadržanim u različitim vrstama zaliha i o obimu promjena te imovine koje su značajne za korisnike finansijskih izvještaja u skladu sa MRS-JS 12 – Zalihe (paragraf 47 i 48).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se objelodanjuju informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini, knjigovodstvenim vrijednostima sadržanim u različitim vrstama zaliha, obimu promjena na zalihama i korišćeni metod obračuna troškova zaliha prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105), MRS-JS 12 - Zalihe (paragraf 47 i 48) i članu 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Ostoja Dragojević, s.r.